

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

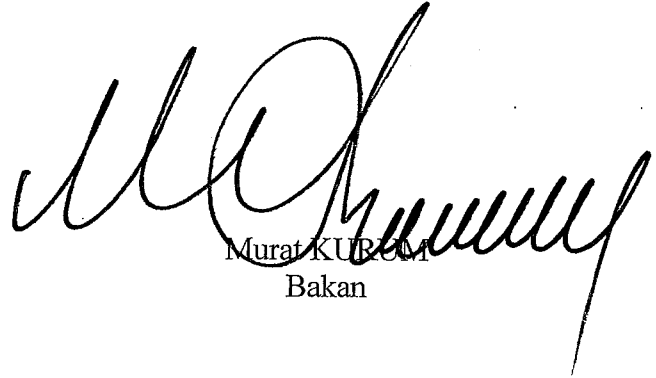
Sayı :30824082-610 - 536 7711
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

26 Aralık 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (107 Adet, 175 Sayfa)

7/7472
9K 26

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZCAN PURÇU'NUN
TBMM 7/72477 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Engellilerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşama etkin ve eşit vatandaşlar olarak katılmalarını sağlamak üzere başta Anayasa olmak üzere pek çok yasal düzenleme yapılmıştır.

Türkiye'de engelli nüfusu konusunda net bir sayı yoktur. Engelli nüfusu net olarak bilinmemekle birlikte, Türkiye'de engelli sayısına ilişkin belirli araştırma sonuçları mevcuttur. 2002 yılında TÜİK tarafından bu sayının nüfusu yüzde 1229'u olduğu ifade edilmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni Temmuz 2021 tarihinde yayınlanmış, "Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarına göre, en az bir engelli olan (3 ve daha yukarı yaş) nüfusun oran %6,9 (4.876.000 kişi)'dur. Erkeklerde %5,9 olan bu oran kadınlarda %7,9 bilgisine yer verilmiştir.

Dezavantajlı bireylerin üretken bireyler olarak topluma kazandırılmalarını sağlamanın en önemli ve vazgeçilmez yolu, onların istihdam edilebilirliğini artırarak çalışma hayatında yer almalarının sağlanmasıdır. Bu şekilde dezavantajlı bireyler /başkalarına ekonomik yönden bağımlı olmak yerine, kendilerine yetebilecek bir gelir elde edebilecek, kendilerini üretken, verimli, topluma ve ekonomiye katkısı olan kişiler olarak algılayıp değerlendirebileceklerdir. Bunu sağlamak için sosyal devlet ilkesinin de bir gereği olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre; kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırdıkları personelin %3 oranında, 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi kurum kuruluşlarda ise çalıştırdıkları personelin %4 oranında engelli çalıştırılması zorunlu kılınmıştır.

Bu düzenlemelere rağmen kamu kurumları yasada belirtilen oranda engelli çalıştırmazken 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi kurum kuruluşlarda ise benzeri bir durumun olduğu görülmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Temmuz 2021 tarihinde yayımlanan Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni'ne göre kamu kurumlarında ve özel sektörde engelli kotasından işe yerleştirilen işçilerin yıllara göre dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir.

-	2015: Kamuda	258, özel sektörde	20 bin 197
-	2016: Kamuda	236, özel sektörde	14 bin 795
-	2017: Kamuda	192, özel sektörde	11 bin 959
-	2018: Kamuda	722, özel sektörde	14 bin 208
-	2019: Kamuda	917, özel sektörde	13 bin 798
-	2020: Kamuda	1.197, özel sektörde	7 bin 656
-	2021: Kamuda	355, özel sektörde	10 bin 200

Bu tablo bile bir başına hükümetin engellilere olan yaklaşımı gösterir niteliktedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız ile Bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre çalışan engelli sayısı nedir? Çalışan personel sayısına göre engelli çalışan oranı nedir?
- 2- Bakanlığınız ile Bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda, 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi çalışan engelli sayısı nedir? Toplam çalışan sayısına göre engelli çalışan oranı nedir?
- 3- Bakanlığınız ile Bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 2020, 2021 yılları ve Ekim 2022 itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre boş bulunan engelli kadro sayısı nedir?
- 4- Bakanlığınız ile Bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 2020 2021 yılları ve Ekim 2022 itibariyle 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi boş bulunan engelli kadro sayısı nedir?

CEVAPLAR

- 1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53' üncü maddesine göre, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında toplam serbest memur dolu kadro sayımızın %3 oranı'nın üzerinde engelli personel görev yapmaktadır.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nda (TOKİ) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre 8 engelli personel görev yapmaktadır. Engelli personelin toplam personele oranı %1,3 dür.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne bağlı merkez ve taşra birimlerinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre çalışan engelli personel sayısı 464'dür. Toplam dolu kadro sayısı 13.971 olup, engelli personel oranı %3.32'dir

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün bünyesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında görev yapan kadrolu personel sayımız 2.526 olup bunlardan 96 personel engelli statüsündedir. Engelli personel sayısının dolu kadro sayısına oranı % 3,80'dir.

Bakanlığımız ilgili kuruluşu İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde 08.02.2011 tarih ve 6107 sayılı "İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun"a tâbi olup, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre çalışan personel bulunmamaktadır. 6107 sayılı Kanuna göre çalışan engelli sayısı 55 'tir. Engelli çalışan oranı yüzde 2,22 'dir.

- 2- 4857 sayılı İş Kanunu'na göre Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında toplam dolu işçi sayımızın %4 oranında engelli personel görev yapmaktadır.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bağlı merkez ve taşra birimlerinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince 50 ve daha fazla işçi

çalıştırılan Ankara, İstanbul ve Bursa illerinde toplam 451 personel görev yapmakta olup, 24'ü engellidir. Engelli personel oranı %5.32'dir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesi "İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21.6.1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16.6.1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21. maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır..." hükmüne amirdir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün Ankara ilindeki birimlerinde "Güvenlik Görevlisi" olarak görev yapan işçiler hariç toplam 105 işçi istihdam edilmektedir. İş Kanunu hükümlerine göre Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün Ankara ilindeki birimlerinde istihdam edilmesi gereken engelli işçi sayısı 4 olması gerekirken bu birimlerde 10 engelli personel istihdam edilmektedir. Diğer illerimizde İş Kanunu'nda belirtilen sayının (50 kişinin) altında işçi istihdam edildiğinden engelli işçi istihdam yükümlülüğü bulunmamaktadır. Bu itibarla, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra teşkilatı bünyesinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30. maddesi kapsamında toplam işçi personel sayımız 243 olup, bunlardan 10 işçi personel engelli statüsünde görev yapmaktadır. Engelli işçi sayısının, toplam işçi sayısına oranı % 4,12'dir.

Bakanlığımız ilgili kuruluşu İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi toplam 4 adet engelli işçi bulunmaktadır. Engelli işçilerin toplam işçi sayısına oranı yüzde 3,6'dır.

- 3- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ihtiyaçları ve kontenjan dahilinde engelli personel istihdam edilmektedir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nda boş bulunan engelli kadro sayısı; 2020 yılında 11 ,2021 yılında 11 ve 2022 yılı Ekim ayı itibariyle 10' dur.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53'üncü maddesinin "Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3'ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilatı hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır" hükmü gereğince Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nde toplam dolu kadro sayısı 13.971 olup, 464'ü engellidir .Engelli personel oranı %3.32'dir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesi kapsamında 2020, 2021 yılları ve 2022 yılı Ekim ayı itibariyle herhangi bir engelli kontenjan açığımız bulunmamaktadır.

- 4- 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesinin "İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır." hükmü gereğince 24.10.2022 tarihi itibarıyla Bakanlığımız bağlı kuruluşu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bağlı merkez ve taşra birimlerinde il bazında elli ve daha fazla işçi çalıştırılan Ankara, İstanbul ve Bursa illerinde toplam 451 personel görev yapmakta ve bunun %4'ü 18 personele tekabül etmekle birlikte bu illerde 24 engelli personel görev yapmaktadır. Engelli personel oranı %5.32'dir. 2020, 2021 yılları ve Ekim 2022 itibarıyla boş engelli kadro sayısı bulunmamaktadır.